

Energetski zavezniki

NEP Slovenija, marec 2011

Paradoks današnjega časa je, da zaradi obilice informacij iz različnih virov vedno težje izluščimo bistvo, še težje pridobimo verodostojne in uporabne informacije. Kako ločiti zrno od plevla, kako v kopici sena izbrskati uporabno iglo, komu verjeti,... so stalnica (samo)spraševanja. Kot na vsakem področju življenja, je tudi za energijo pomembno, da si poiščemo verodostojne in zaupanja vredne zaveznike. Opremljeni z informacijami, znanjem, papirjem in svinčnikom zelo hitro izračunamo kaj se splača in kaj ne. Maneverski prostor je krepko večji, kot si mislimo.

Zakaj potrebujemo zaveznike?

Kot lastniki ali najemniki stavb se vedno vprašamo o (pre)potrebnosti investicije v katero gremo zaradi zakonskih določil, zahtev trga ali izboljšanja bivalnih pogojev. Ob tem preverjamo odnos med vložkom in koristjo, vračilno dobo, iščemo možne podpore pri realizaciji. Običajno vsako naložbo začnemo z razdelavo ideje, realiziramo jo z znanjem, informacijami, ljudmi, materialom, orodjem in denarjem. Pomemben del odločanja so predvideni stroški in računski utemeljitev investicije (cost/benefit), ki jo moramo pogledati na daljše obdobje (20 – 50 let). Ob tem ne smemo spregledati dveh popolnoma različnih stroškov. Prvi je nakup, ki je enkratni, drugo so stroški obratovanja, ki so stalni in dolgotrajni. Šele seštevek obeh postavk (na – recimo – 30 let) nam da pravo sliko dejanskih stroškov naše odločitve. Sicer pa dilema ali govorimo o strošku (ki odnaša) ali naložbi (ki prinaša) sploh ni lingvistična. Zato se smatra gradnja pasivne hiše dobra naložba, saj je že začetna investicija (ob subvenciji do 25.000 €) nižja od klasične hiše, obratovalni stroški za ogrevanje pa so le 10 – 15 % klasične hiše. Pot do cilja je izrazito lažja, če si za vsak korak poiščemo zaveznike. Začnemo s svetovalci, sledijo projektanti, tehnologi, izvajalci, nadzorniki, financerji, ...

Komu verjeti?

Sledi denarju, je star in uporaben nasvet, ko želimo zvedeti kakšni in kateri interesi so „zadaj“. Vsak, ki mu plačujemo je potencial, da nas s prilagojenimi, nepopolnimi in usmerjenimi informacijami zavede. Na področju energije imamo v Sloveniji vsaj tri dobre zaveznike. Neodvisnemu, strokovnemu in brezplačnemu energetskemu svetovanju za gospodinjstva je namenjena mreža **ENSNET** (<http://www.gi-zrmk.si/ensvet.htm>). V 37 Energetsko svetovalnih pisarnah širom Slovenije (glej zemljevid) dela 50 energetskih svetovalcev. Za finančno podporo investicijam je pravi naslov **Ekološki sklad RS**, www.ekosklad.si. Portal **NEP Slovenija** <http://nep.vitra.si> je namenjen nadgradnji energetskega svetovanja, saj je moč primere dobre prakse poiskati s pomočjo štirih iskalcev, izbrane stavbe obiskati in iz prve roke izvedeti, kako se posamezna rešitev obnese v praksi.

Kdo, če ne jaz?

Zavedajmo se, da o vseh elementih naložbe odloča investitor. To ni projektant niti svetovalec, trgovec ali izvajalec. Vsi navedeni so zgolj v službi investitorja, ki se mora za položaj odločevalca ustrezno pripraviti. Razumeti mora, kaj potrebuje, kateri problem rešuje, kaj mu posamezna odločitev prinese kratkoročno, kaj dolgoročno. Skratka. Razumeti mora celoto, saj je edini na tem svetu, ki ve kaj hoče, ima pregled nad celoto (vsi ostali obvladujejo in obdelujejo le svoj »vrtiček«), v gradnjo ali obnovo bo vložil svoj denar, dobrobiti gradnje bo užival sam, ali pa bo zaradi napak vse življenje nesrečen in plačeval (pre)velike stroške obratovanja stavbe.

Za vsako naložbo izberemo optimalno tehnologijo, postopek ali material, kar lahko ponazorimo s transportom peska. Odvisno od potrebne količine in razdalje izberemo najprimernejšo. Malo količino peska bomo na kratko razdaljo prenesli z lopato, na večjo z vedrom, še večjo s samokolnico ali pa celo naročili mali ali večji tovornjak. Vse je odvisno od potrebe. Pri energiji je postopek enak. Izberemo optimalno rešitev, ki jo sprejmemo na podlagi pravih informacij.

Kaj, kako in zakaj energija?

Svet se vrti vse hitreje, informacij je vse več, vse več je tudi zmedenosti. Pri investicijah moramo paziti na vse tri faze: **zasnova**, **izvedba** in **vzdrževanje**. Del dilem lahko rešimo s temeljitim premislekom, pri **energiji** pa se nejasnosti z več informacijami le povečujejo. Ko združimo skupaj tri magične E (**Ekonomija**, **Energija**, **Ekologija**) lahko spregledamo izhod iz magičnega kroga. Lažje, z manj truda in občutno večjim uspehom ga poiščemo s pomočjo energetskega svetovalca. Tako, kot človeško telo (ali računalnik), je potrebno tudi stavbo razumeti kot en organizem. Optimum kvalitete življenja ter minimum obremenjevanja okolja in denarnice dosežemo, ko so vsi elementi učinkovite rabe energije (URE) in obnovljivih virov energije (OVE) usklajeni in prilagojeni našim potrebam

Kam po pomoč?

Zaradi nepoznavanja smo lahko na milost in nemilost prepuščeni distributerjem, serviserjem, instalaterjem in projektantom. Občutku „vlečenja za nos“ se izognemo le z poznavanjem problematike. Prvi korak naj bo zato pot v ESP. Energetsko svetovanje spodbudi porabnike k energetsko učinkoviti gradnji ter jih seznanja z dobrimi in uveljavljenimi rešitvami. Skupaj poiščemo optimalne rešitve energetskih in bivanjskih tegob. Nudimo strokovno, brezplačno in neodvisno svetovanje o: gradnji novih objektov in predlogov za sanacijo; toplotni zaščiti stavb; odpravi plesni; izbiri ustreznih oken, zasteklitve in senčil; izbiri ogrevalnih naprav in regulaciji ogrevalnega sistema; optimalni uporabi OVE; izbiri ustreznega energenta; zmanjšanju porabe goriva; pripravi tople sanitarne vode; vodenju energetskega knjigovodstva; energetski izkaznici; možnosti pridobitve nepovratnih sredstev in vseh ostalih vprašanjih, ki se nanašajo na rabo energije. Končni uporabniki energije lahko bistveno vplivamo na manjše stroške, zmanjšamo onesnaževanje, dvignemo ceno nepremičnine in si povečamo kvaliteto bivanja. Preventiva je boljša kot kurativa je vodilo projekta ENSVET. Obisk v ESP pred vsako energetsko investicijo je modra odločitev, saj investitorjem prihrani veliko denarja in živcev.

Kam gremo od 8 do 13 marca 2011?

Na sejmu **Dom** na Gospodarsko razstavišče v Ljubljani je koristen odgovor. Poleg vseh razstavljenih novosti bo tam moč spoznati vse ponudnike na enem mestu in uveljaviti sejemske popuste. Ne glede na zgoraj opisana opozorila glede verodostojnosti prodajalcev in izvajalcev, so njihove informacije na sejmu vredne zlata. Vsak »u nulo« pozna svoj izdelek, razložil bo tehnične podatke, čas dobave, montažo ali izdelavo, ceno, pogoje,... le pri »naj« opisovanju jih je potrebno poslušati z malo zategnjeno ročno zavoro.

Pomemben sestavni del sejma smo tudi **energetski svetovalci**. Kaj, kako, kje in kaj bomo tam delali je razvidno iz treh tabel na zaključku članka. V prvi so opisana **predavanja**, v drugi seznam svetovalcev za **individualno svetovanje**, v tretji pa kombinacija obeh, kar naj bi obsegal program **skupinskih svetovanj oziroma tematskih diskusij**.

Mreža Energetsko svetovalnih pisarn ENSVET

Sejem DOM 2011, PROGRAM STROKOVNIH PREDAVANJ ZA OBISKOVALCE SEJMA (PREDAVALNICA)

	8.mar.11	9.mar.11	10.mar.11	11.mar.11	12.mar.11	13.mar.11
	torek	sreda	četrtek	petek	sobota	nedelja
10:00		Toplotni mostovi v ovoju stavbe - pogoste napake in njihovo reševanje - nastanek in odprava plesni (Bojan Žnidaršič ENSVET)	Optimalna izbira, nabava, vgradnja in vzdrževanje kurilne naprave ter primeri iz prakse (Andrej Svetina ENSVET)	Preverjanje in zagotavljanje zrakotesnosti stavbnega ovoja - praktična uporaba blower door testa - vpliv na energijsko učinkovitost (Miha Mirtič GI-ZRMK)	Termični solarni sistemi v družinskih hišah (Ivan Kenda ENSVET)	Cenovna razmerja med energenti in sistemi v stavbah (Franc Kalan ENSVET)
10:30						Učinkovita raba električne energije v stanovanjskih stavbah (Franc Kalan ENSVET)
11:00	Toplotna zaščita stavb - fasade, okna, strehe (Janko Rozman ENSVET)	Osnovne smernice pri prenovi starejših stavb - utrditev konstrukcije in preprečitev kapilarnega vlaženja (Jože Kos GI-ZRMK)	Termografija stavbnega ovoja - ugotavljanje napak, zagotavljanje kakovosti izvedbe (mag. Miha Tomšič, Andraž Rakušček GI-ZRMK)	Termografija stavbnega ovoja - ugotavljanje napak, zagotavljanje kakovosti izvedbe (mag. Miha Tomšič, Andraž Rakušček GI-ZRMK)	Znak kakovosti v graditeljstvu – potrdilo za kakovost izdelkov in storitev (Neva Jejčič GI-ZRMK)	Klimatske naprave za hlajenje stanovanjskih prostorov (Franc Kalan ENSVET)
11:30						
12:00	Praksa načrtovanja in izvajanja sistemov s toplotnimi črpalkami: pogoste rešitve, tipične težave (Bojan Grobovšek ENSVET)	Zakonodaja s področja energijske učinkovitosti v stavbah - PURES2 in energetske izkaznice - dodatna usposabljanja izdelovalcev izkaznic in energetskih pregledov - klub preglednikov in vloga proizvajalcev - evropski projekti: ENFORCE (dr. Marjana Šijanec Zavrl, Anja Glušič, Miha Mirtič GI-ZRMK)	Kategorizacija stavb po energijskih lastnostih in tipski ukrepi za povečevanje učinkovitosti - energetska izkaznica - evropski projekti: Tabula, ENFORCE (Andraž Rakušček, Anja Glušič, Miha Mirtič GI-ZRMK)	Okoljsko vrednotenje stavb v javnem in zasebnem sektorju - zelena javna naročila, evropski projekti: Buy Smart, Open House (dr. Marjana Šijanec Zavrl, mag. Miha Tomšič, Miha Mirtič GI-ZRMK)	Toplotni mostovi v ovoju stavbe - pogoste napake in njihovo reševanje - nastanek in odprava plesni (Bojan Žnidaršič ENSVET)	Praksa načrtovanja in izvajanja sistemov s toplotnimi črpalkami: pogoste rešitve, tipične težave (Bojan Grobovšek ENSVET)
12:30						
13:00	Praksa načrtovanja in izvajanja sistemov za prezračevanje stavb: pogoste dileme in rešitve (Bojan Grobovšek ENSVET)	Merjenje, delitev in obračun stroškov toplote za ogrevanje stavb (Matjaž Malovrh ENSVET)	Preverjanje in zagotavljanje zrakotesnosti stavbnega ovoja - praktična uporaba blower door testa - vpliv na energijsko učinkovitost (Miha Mirtič GI-ZRMK)	Toplotna zaščita stavb - napake in posledice - vlaga in plesen v stanovanjih, alge na fasadi (mag. Miha Tomšič, Andraž Rakušček GI-ZRMK)	Koraki v načrtovanju energijsko učinkovite hiše - primeri (Miha Praznik GI-ZRMK)	Praksa načrtovanja in izvajanja sistemov za prezračevanje stavb: pogoste dileme in rešitve (Bojan Grobovšek ENSVET)
13:30						
14:00	Znak kakovosti v graditeljstvu – potrdilo za kakovost izdelkov in storitev (Neva Jejčič GI-ZRMK)	Merjenje, delitev in obračun stroškov toplote za ogrevanje stavb (Matjaž Malovrh ENSVET)	Preverjanje in zagotavljanje zrakotesnosti stavbnega ovoja - praktična uporaba blower door testa - vpliv na energijsko učinkovitost (Miha Mirtič GI-ZRMK)	Toplotna zaščita stavb - napake in posledice - vlaga in plesen v stanovanjih, alge na fasadi (mag. Miha Tomšič, Andraž Rakušček GI-ZRMK)	Koraki v načrtovanju energijsko učinkovite hiše - primeri (Miha Praznik GI-ZRMK)	Postopki uveljavljanja sredstev državne pomoči pri odpravi posledic naravnih nesreč (Sonja Beseničar Ahčan, mag. Matej Kušar, Petra Polanc GI-ZRMK)
14:30	Merila za izbiro kakovostnih oken in zakaj vgradnja po smernicah »RAL« (Neva Jejčič GI-ZRMK)					
15:00	Ravne strehe - hidroizolacija in toplotna zaščita (Tomaž Škerlep GI-ZRMK)	Ravne strehe - hidroizolacija in toplotna zaščita (Tomaž Škerlep GI-ZRMK)	Toplotna zaščita stavb - napake in posledice - vlaga in plesen v stanovanjih, alge na fasadi (mag. Miha Tomšič, Andraž Rakušček GI-ZRMK)	Stavbno pohištvo - energetska učinkovitost in bivalno ugodje (mag. Miha Tomšič, Andraž Rakušček GI-ZRMK)	Pristopi pri zasnovi instalacij za energijsko učinkovite hiše (Miha Praznik GI-ZRMK)	Uporaba lesne biomase v gospodinjstvu (Ludvik Hriberšek)
15:30						
16:00	Toplotna zaščita fasad - vidiki izbora in izvedbe (Tomaž Škerlep GI-ZRMK)	Toplotna zaščita fasad - vidiki izbora in izvedbe (Tomaž Škerlep GI-ZRMK)	Stavbno pohištvo - energetska učinkovitost in bivalno ugodje (mag. Miha Tomšič, Andraž Rakušček GI-ZRMK)	Prenova starejših stavb - potresna varnost (dr. Samo Gostič GI-ZRMK)	Uporaba obnovljivih virov in gospodinjstvu (Ludvik Hriberšek)	Uporaba obnovljivih virov in energijski viri prihodnosti (Ludvik Hriberšek)
16:30						
17:00	Kako zagotoviti bivalno ugodje v stan. stavbah (Matjaž Valenčič ENSVET)	Toplotna zaščita stavb - fasade, okna, strehe (Janko Rozman ENSVET)	Sodobne kurilne naprave na fosilna goriva (Matjaž Valenčič ENSVET)	Učinkovita raba energije v sistemih ogrevanja (Matjaž Valenčič ENSVET)	Sodobno stavbno pohištvo - vgradnja, izkušnje, spodbude (Ludvik Hriberšek)	Praktične izkušnje pri obnovi družinske hiše (Ludvik Hriberšek)
17:30	Napotki za načrtovanje hiše jutrišnjega dne (Matjaž Valenčič ENSVET)		Sodobni kotli na lesno biomaso (Matjaž Valenčič ENSVET)	Sodobni načini prezračevanja bivalnih prostorov (Matjaž Valenčič ENSVET)	Praktične izkušnje pri obnovi družinske hiše (Ludvik Hriberšek)	
18:00	Učinkovita raba energije v sistemih ogrevanja (Matjaž Valenčič ENSVET)	Optimalna izbira, nabava, vgradnja in vzdrževanje kurilne naprave ter primeri iz prakse (Andrej Svetina ENSVET)	Kako zagotoviti bivalno ugodje v stan. stavbah (Matjaž Valenčič ENSVET)	Termični solarni sistemi v družinskih hišah (Ivan Kenda ENSVET)	Praktične izkušnje pri izgradnji in obratovanju male fotovoltaične elektrarne (Ludvik Hriberšek)	Praktične izkušnje pri izgradnji in obratovanju male fotovoltaične elektrarne (Ludvik Hriberšek)
18:30	Sodobni načini prezračevanja bivalnih prostorov (Matjaž Valenčič ENSVET)					

PROGRAM INDIVIDUALNIH SVETOVANJ ZA OBISKOVALCE SEJMA (SVETOVALNA MESTA)

	8.mar.11	9.mar.11	10.mar.11	11.mar.11	12.mar.11	13.mar.11
	torek	sreda	četrtek	petek	sobota	nedelja
	Bojan Grobovšek (10-19) Matjaž Valenčič (10-19) Janko Rozman (10-19)	Matjaž Malovrh (10-19) Bojan Žnidaršič (10-19) Janko Rozman (10-19)	Matjaž Valenčič (10-19) Bojan Žnidaršič (10-19) Andrej Svetina (10-19)	Matjaž Valenčič (10-19) Ludvik Hriberšek (10-19) Ivan Kenda (10-19)	Matjaž Malovrh (10-19) Ludvik Hriberšek (10-19) Bojan Žnidaršič (10-19) Ivan Kenda (10-19)	Bojan Grobovšek (10-19) Ludvik Hriberšek (10-19) Janko Rozman (10-19) Franc Kalan (10-19)

PROGRAM SKUPINSKIH SVETOVANJ OZ. TEMATSKIH DISKUSIJ ZA OBISKOVALCE SEJMA (OMIZJE)

	8.mar.11	9.mar.11	10.mar.11	11.mar.11	12.mar.11	13.mar.11
	torek	sreda	četrtek	petek	sobota	nedelja
10:00			Merjenje in obračun stroškov za ogrevanje večstanovanjskih stavb (Bojan Žnidaršič ENSVET)	Finančne spodbude Ekosklada za URE in OVE (mag. Silvija Kovič EKOSKLAD)	Postopki uveljavljanja sredstev državne pomoči pri odpravi posledic naravnih nesreč (Sonja Beseničar Ahčan, mag. Matej Kušar, Petra Polanc GI-ZRMK)	
11:00		Toplotni mostovi, plesen v stanovanjih (Bojan Žnidaršič ENSVET)		Zagotavljanje zrakotesnosti stavb (Miha Mirtič GI-ZRMK)		
12:00	Toplotne zaščita stavb (Janko Rozman ENSVET)	Prenova stavb - utrditev konstrukcije, preprečitev vlaženja (Jože Kos GI-ZRMK)	Postopki uveljavljanja sredstev državne pomoči pri odpravi posledic naravnih nesreč (Sonja Beseničar Ahčan, mag. Matej Kušar, Petra Polanc GI-ZRMK)	Postopki uveljavljanja sredstev državne pomoči pri odpravi posledic naravnih nesreč (Sonja Beseničar GI-ZRMK)	Samogradnja sprejemnikov sončne energije (Matjaž Malovrh ENSVET)	Razmerja med energenti, učinkovita raba električne energije (Franc Kalan ENSVET)
13:00					Toplotni mostovi, plesen v stanovanjih (Bojan Žnidaršič ENSVET)	
14:00	Toplotne črpalke in sistemi prezračevanja (Bojan Grobovšek ENSVET)	diskusija in vprašanja po delavnici (dr. Marjana Šijanec Zavrl GI-ZRMK)	diskusija in vprašanja po delavnici (Andraž Rakušček, Anja Glušič GI-ZRMK)	diskusija in vprašanja po delavnici (dr. Marjana Šijanec Zavrl GI-ZRMK)	Merjenje in obračun stroškov za ogrevanje stavb (Matjaž Malovrh ENSVET)	Toplotne črpalke in sistemi prezračevanja (Bojan Grobovšek ENSVET)
15:00	Postopki uveljavljanja sredstev državne pomoči pri odpravi posledic naravnih nesreč (Sonja Beseničar Ahčan, mag. Matej Kušar, Petra Polanc GI-ZRMK)	Merjenje in obračun stroškov za ogrevanje stavb (Matjaž Malovrh ENSVET)	Zagotavljanje zrakotesnosti stavb (Miha Mirtič GI-ZRMK)			
16:00		Finančne spodbude Ekosklada za URE in OVE (mag. Silvija Kovič EKOSKLAD)			Energijsko učinkovite stavbe (mag. Miha Praznik GI-ZRMK)	
17:00	Toplotna zaščita fasad ter zaščita ravnih streh (Tomaž Škerlep GI-ZRMK)	Toplotna zaščita fasad ter zaščita ravnih streh (Tomaž Škerlep GI-ZRMK)	Merjenje in obračun stroškov za ogrevanje večstanovanjskih stavb (Bojan Žnidaršič ENSVET)	Prenova stavb - potresna varnost (dr. Samo Gostič GI-ZRMK)		
18:00				Kurilne naprave, sistemi ogrevanja (Matjaž Valenčič ENSVET)		